

Čís. 1089.

Je-li na trestný čin zákonem stanoven trest tuhého vězení, nelze jej přeměnit v peněžitou pokutu.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1922, Kr I 1923/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Mostě ze dne 8. června 1921, jímž byla obžalovaná Marie K-ová, byvši uznána vinnou přečinem dle §u 13 zákona o válečné lichvě, odsouzena za to do vězení na 48 hodin, kterýžto trest změněn v peněžitou pokutu 100 Kč, zrušil napadený rozsudek ve výroku o trestu, pokud jím obžalovaná byla odsouzena ku trestu do vězení na 48 hodin, kterýžto trest změněn byl na peněžitou pokutu 100 Kč, a vyměřil obžalované kromě trestu na svobodě, totiž vězení 48 hodin, také trest peněžitý 100 Kč, za kterýžto trest v případě nedobytnosti nastupuje vězení dvou dnů.

D ů v o d y:

Nalézací soud uznal obžalovanou Marii K-ovou vinnou přečinem dle §u 13 zákona o lichvě čís. 568/19 a odsoudil ji dle tohoto zákonného ustanovení, použiv mimořádného práva zmírňovacího dle §u 266 tr. zák. do vězení na 48 hodin, kterýžto trest dle §u 261 tr. zák. změnil v peněžitou pokutu 100 Kč. Proti tomuto rozsudku, pokud jde o výrok o trestu, uplatňuje zmateční stížnost státního zastupitelství důvod zmatečnosti čís. 11 §u 281 tr. ř., tvrdíc, že soud při vyměřování trestu vykročil ze své moci trestní a ze svého práva, trest zmírniti, správně změnit. Stížnost je důvodna. Na přečim dle §u 13 zákona o lichvě je, pokud jde o trest na svobodě, stanoven trest tuhého vězení. Při odsouzení pro tento přečim není dle §u 16 citovaného zákona vyloučeno užití ani mimořádného práva zmírňovacího ani práva přeměňovacího. Nalézací soud použil též onoho práva dle §u 266 tr. zák. a jednal proto v mezích oprávnění, tímto zákonným předpisem mu daného, změniv zákonem stanovené vězení tuhé ve vězení jednoduché. Soud porušil však zákon, když toto jednoduché vězení používaje ještě §u 261 tr. zák. dále změnil v pokutu peněžitou a právem brojí proti tomuto porušení zmateční stížnost státního zastupitelství s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 11 §u 281 tr. ř. Neboť cestou mimořádného práva zmírňovacího mohl soud vzhledem k ustanovením §§ů 265 a 266 tr. z. uznati sice na mírnější stupeň vězení, tedy na vězení jednoduché místo tuhého, avšak nikoli na jiný druh trestu, to jest na pokutu peněžitou. Trest jednoduchého vězení, vyslovený použitím §u 266 tr. zák., nesmí býti dále pozměněn, poněvadž dle §u 259 tr. zák. je změna zákonitého druhu trestu zásadně vyloučena a ježto výjimka §u 261 tr. zák. může míti místo jen tam, kde dle zákona jako základní trest jest určen trest vězení jednoduchého. Poněvadž přečim dle §u 13 lichev. zák. jest ohrožen vězením tuhým, může toto použitím §u 266 tr. zák. změněno býti sice na vězení jednoduché,

nikoliv však, používajíc dále §u 261 tr. zák., také ještě v pokutu peněžitou. Z ustanovení §u 259 v souvislosti s §§ 260, 261 a 262 tr. zák. vyplývá, že se tam mluví jen o trestech, zákonem stanovených, a lze proto výjimek, tam určených, použití také jen za předpokladů zákonných a nikoliv snad dle volného uvážení soudu. Nálezací soud použil ustanovení §u 261 tr. zák. neprávem, a vykročil takto z mezí svého trestního oprávnění, dle kterého může vyřknouti pouze trest, dle zákona přípustný. Bylo proto odůvodněné zmatečnící stížnosti vyhověno, odstraniti výrok co do peněžitě pokuty 100 Kč jako zmatečný, ponechati však výrok o trestu na svobodě v platnosti. Stížnost je však důvodna i v dále uplatňovaném směru. Ustanovení §u 13 zákona o lichvě předpisuje, že pachatele jest potrestati tuhým vězením **a** na penězích. Vedle trestu na svobodě má proto soud uznati také na trest peněžitý. Poněvadž nálezací soud nepřisoudil obžalované žádného trestu na penězích, porušil zákon v §u 13 zákona o lichvě a své právo, uložiti trest v zákoně výslovně předepsaný. Bylo proto i v tomto směru odůvodněné stížnosti vyhověti a doplniti výrok nálezacího soudu o trestu v ten způsob, že se obžalované ukládá vedle přiřknutého trestu na svobodě také ještě trest peněžitý, zavinění jejimu odpovídající.

Čís. 1090.

Není zostřením trestu smrti (§ 50 tr. zák.), byl-li odsouzenec v cizozemsku potrestán pro čin, jenž byl by v tuzemsku trestným pouze dle trestního zákona důchodkového.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1923, Kr I 1317/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnící stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Liberci ze dne 3. listopadu 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem loupežné vraždy dle §§ů 134, 135 (2) tr. zák. a zločinem krádeže dle §§ů 171, 173, 174 II. a), c), 176 II. a), 179 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

S hlediska důvodu zmatku čís. 12 §u 344 tr. ř. zmatečnící stížnost namítá, že odsouzením stěžovatele k trestu smrti porušen byl předpis §u 50 tr. zák., dle něhož jest při trestu smrti vyloučeno zostření. Jak v napadeném rozsudku uvedeno, byl stěžovatel trestním příkazem obvodového soudu v Žitavě odsouzen pro nedovolené překročení hranic a nedovolený dovoz do vězení na jeden měsíc a k peněžitě pokutě 81.000 M, po případě k dalšímu jednoročnímu vězení. Doba, kdy tento čin byl spáchán, se v rozsudku nezjišťuje, rovněž ne datum uvedeného trestního příkazu ani konečně, že stěžovatel trest mu tímto příkazem uložený již z plna nebo z části odpykal, a kdy se tak stalo. Ve verbální notě zahraničního úřadu v Berlíně ze dne 27. srpna 1921, z níž onen údaj rozsudkový je zřejmě čerpán, se arci praví, že stěžovatel si v trest-